

A TEMPO: Uspjeh se daleko čuje

Željeli smo da se predstavimo kao novi klasični gudački ansambl sa akcentom na repertoare za kvartete - da za svakog bude ponešto, kazao je koncertmajstor Crnogorskog simfonijskog orkestra Marko Radonić nakon prvog predstavljanja kvarteta "Montenegro" pred podgoričkom publikom.

Objavljeno: 20. 04. 2016 - 20:51

Promjenite veličinu teksta:

Komentari (0)

XV *A tempo* prilika je da CSO promoviše dugoočekivani i nedavno najavljeni ansambl koji čine vođe gudačkih sekcija našeg najvećeg orkestra. Sticajem okolnosti - ili ne - **Radonića** smo upoznali kao gostujućeg koncertmajstora upravo na prošlogodišnjem izdanju ovog međunarodnog muzičkog festivala koji se održava u *Crnogorskom narodnom pozorištu*. Danas je stalni član CSO, a uz kolege sa prvih pultova - **Katarinu Pavlović** iz drugih violina, **Uroša Lapčevića** iz viola i **Dmitrija Prokofjeva** iz violončela - je sinoć Podgorici predstavio *Quartetto Montenegro* u čiji uspjeh i oni i publika polažu velike nade.

- Dugo smo razmišljali šta bismo i kako bismo izveli na prvom predstavljanju. Na kraju smo odlučili da napravimo klasični koncert za gudački kvartet. Imali smo namjeru da privučemo publiku, a, sa druge strane, da sviramo različite stilove, pa smo izveli različite kompozicije, od **Hajdna**, oca modernog gudačkog kvarteta, do naše **Nine Perović**. Bilo nam je veoma značajno da povežemo sve ove kompozicije. I čini mi se da je publika na to dobro reagovala - kaže naš sagovornik.

Na premijeri svog novog ostvarenja bila je kompozitorka **Nina Perović**, koja je s posebnom pažnjom pratila izvođenje "Tanatosa".

- Sam naslov budi asocijaciju na boga smrti, što Tanatos i predstavlja. Ali, u ovoj kompoziciji vezan je za psihoanalizu, za taj način tumačenja ovog termina. **Frojd** je govorio o postojanju dva

nagona u čovjeku: Erosa, koji podrazumijeva pozitivna stremljenja, i Tanatosa kao drugu krajnost koja upravo govori o samouništenju, razaranju, lošim tendencijama. Tako je kompozicija, zapravo, u vezi sa tim tumačenjem i tako je koncipirana - kazala nam je već proslavljena mlada autorka, uz podsjećanje da je na nastupu kvarteta na Filozofskom fakultetu u Nikšiću prošle sedmice bila predpremijera ove kompozicije.

Radonić dodaje kako je nastup u Nikšiću bio upravo uvod u sinoćnji veliki "bum" na sceni CNP-a.

- Dobili smo priliku da se *na velika vrata* predstavimo kao novi gudački kvartet. Ali, naravno, drugačije je svirati u Nikšiću, a drugačije u Podgorici. Tamo smo se veoma lijepo proveli, publika je bila divna, kao i sala. Ali, podgorička publika je - fenomenalna! Već je dobro poznajem, odlično se razumijemo. Imali smo i veliku podršku naših kolega simfoničara, koji su došli u velikom broju da nas podrže. Bilo mi je toplo oko srca - ispričao je on.

Perović se, pak, prisjeća da je *Quartetto Montenegro* zvanično prvi gudački kvartet koji je nastao u posljednje vrijeme, a djeluje kao profesionalan ansambl sačinjen od vodećih muzičara CSO. Takav sastav dao joj je priliku da ujedno predstavi naručenu kompoziciju za KotorArt Don Brankove dane muzike.

- Sopran **Olivera Tičević** i violončelista **Dimitrij Prokofjev** izvodiće kompoziciju nastalu povodom 10 godina od smrti don **Branka Sbutege**, utemeljivača tog festivala. I upravo je zanimljiv dio priče povezanost "Tanatosa" i kompozicije koja će biti premijerno izvedena u okviru *KotorArta*. Imali smo večeras sreću da je i **Tičević**, koja će kompoziciju "Odrizi" interpretirati u okviru otvaranja *KotorArta*, bila je večeras u publici. Mogla je da prepozna neke fraze koje smo već vježbali, s obzirom na to da je upoznata s jednim dijelom notnog teksta kompozicije.

U daljem radu na ovom djelu, **Perović** kaže da koristi vrlo sličan materijal, uključujući i elektronski sloj dijela gudačkog kvarteta.

- Dakle, koristiću semplove i audio-zapise koje sam već radila sa **Tičević** i audio-zapise ovog kvarteta. Tako je, na neki način, ova kompozicija najava muzičkog materijala koji koristim za ono što će da se desi na otvaranju *KotorArta* - najavila je kompozitorica.

S druge strane, **Radonić** navodi da kvartet već radi na daljim nastupima, pošto im tek predstoji posao pozicioniranja na crnogorskoj muzičkoj sceni. Jer, iako nevelika, na njoj je svako moguće čuti mnogo kvalitetnih izvođača.

- Mi smo ovaj kvartet osnovali ne sa željom da nastupimo na *A tempu*, nego da u buduće više

koncertiramo. Ovdje nema gudačkih kvarteta koji se tako ozbiljno bave muzikom, pa se nadamo se da ćemo se održati na sceni i to ne samo u Crnoj Gori, nego i širom kontinenta - s obzirom da smo mi, članovi, iz različitih djelova Evrope. Ali, najvažnije je da nastupamo u Crnoj Gori... Sve su to neke ideje na kojima radimo, pa ni ne mogu da najavim gdje imamo sljedeći koncert. Ali zato mogu da najavim da radimo na tome da nastupamo u Rusiji i Makedoniji - zaključuje koncertmajstor CSO.

Sinoćnjem koncertu prethodilo je predstavljanje tri nova naslova u izdanju Muzičkog centra Crne Gore. Tri dame pozabavile su se različitim temama iz domena muzičke teorije. Kako je istakla prof. dr **Vesna Mikić**, MCCG na specifičan način počinje novu biblioteku "Jubilej", čiji je povod deset godine obnove nezavisnosti i isto toliko od osnivanja te institucije. **Mikić** se osvrnula na naslove "Filmska muzika Borislava Tamindžića" **Jelene Jovanović Nikolić** i "Ogledi o muzičkoj harmoniji" **Vanje Vukčević**, za koje smatra da imaju intrigantne naslove.

- Het-trik crnogorske muzikologije, "Filmska muzika Borislava Tamindžića" **Jelene Jovanović Nikolić** podsjeća nas na važnog autora povezujući ga sa radom reditelja **Živka Nikolića** - koji je kulturni umjetnik na ovim prostorima - i time šireći dijapazon čitalaca. Ona uspostavlja kontinuitet istraživanja, povezujući područje muzikologije i filmske muzike. Uspjela je da ukaže javnosti na značaj odnosa filma i muzike: ti simboli, znakovi, stereotipi - autentična Crna Gora koja se može vidjeti u filmovima **Nikolića**, ne bi bila takva da nije muzike i zvučnih rješenja **Tamindžića**. Ovo je važan rad za kulturu Crne Gore, jer govori o njenom doprinosu regionalnoj umjetnosti - istakla je **Mikić**.

Kada je riječ o knjizi **Vukčević** "Ogledi o muzičkoj harmoniji", ona ima zanimljiv prijedlog.

- Nakon ove knjige, bilo bi interesatno čuti "Koncert zabrane" kao njen rezultat. Najveći kvalitet knjige je što pravi krug od uspostavljanja pravila, tih zabrana, preko redefinicija, do ispitivanja njihovih spoznaja kod učenika. Ona otvara ozbiljna pitanja: zašto te zabrane i dalje postoje. Ova izdanja su najšira osnova za različita teorijska razmišljanja o crnogorskoj muzici i pokrivaju čak obrazovni aspekt. Time MCCG zaokružuje cijeli muzički ciklus: koncerti, edukacija i pisana riječ - zaključuje **Mikić**.

O "Poznim gudačkim kvartetima Ludviga van Betovena" obimnom djelu **Ane Perunović Ražnatović**, govorila je prof. dr **Sonja Marinković**, koja pak sva izdanja smatra "vjesnikom nečeg drugačijeg" kada je riječ o muzičkoj teoriji, jer, iako mlade godinama, autorke su pokazale iskustvo u istraživanju i radu.

- **Perunović Ražnatović** je na više od 350 strana istraživački ušla u svoju materiju. Tumačiti ove pozne kvartete, koji su izvođački izuzetno složeni, je avantura duha za koju je potrebno veoma mnogo znanja, čitanja. Ovo je uredno, sistematično djelo, za koje je potrebno istraživati korak po

korak, gradirati i dobro voditi, oblikovati da se razumije. Knjiga ne nudi samo stručni dio rasprave, već nije mogla da odoli enigmatskom u djelima **Betovena**... Zato se nadam da će zajedništvo ove tri autorke biti dalje građeno kako bi se formiralo stručno tijelo koje će imati što da kaže - zaključila je **Marinković**.

Pretposljednje večeri XV A tempa publika će biti u prilici da na otvorenoj sceni - u atrijumu *Kapital plaze* od 20 časova čuje koncert dva duvačka sastava iz makedonije - trubače *Uska Kani Maleševske zurle* sa tradicionalnim instrumentima, i to besplatno.

Uska Kan je autentični romski bend, čija većina članova potiče iz muzičke porodice **Kanturovi** iz Berova. Osvojili su mnogobrojne nagrade, uključujući i pobjedničko postolje na takmičenju trubača u Guči. Na istoj smotri, najmlađi trubač, solista benda **Demir Kanturski** osvojio je *Zlatnu trubu* 2013. godine, a naredne je ansambl proglašen najboljim međunarodnim sastavom. *Uska Kan* ima autentični muzički izraz baziran na turskim ritmovima. Bend je učestvovao na jednom od najvećih festivala u Australiji, *Australia Wood Ford* gdje su održali šest koncerata.

Maleševske zurle je jedan od vodećih makedonskih ansambala sa zurlama i tapanima. Nastupaju po cijelom Balkanu, kao i na festivalima u Austriji, Holandiji, Švajcarskoj i Turskoj. Zvuk zurla i tapana, sa energičnim melodijama i ritmovima, dio je starijeg makedonskog muzičkog nasljeđa. *Maleševski zurli* predvodi **Milaim Destanovski**, porijeklom iz istočne Makedonije koji živi u SAD, a aktivno vodi seminare tradicionalne makedonske muzike i plesa.

K.J.

Foto: MCCG/Duško Miljanić